

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Franciscuscollege 5 te HEUSDEN-ZOLDER

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 115253-115261-115279-115287-115295
Instellingsnummer 115295

Instelling Sint-Franciscuscollege 5

Directeur Conny WITTERS

Adres Minderbroedersstraat 11 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER

Telefoon 011-52.07.20

E-mail info@sfc.be

Website <http://www.sfc.be>

Bestuur van de instelling VZW St.-Franciscuscollege Heusden-Zolder

Adres Minderbroedersstraat 11 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER

Scholengemeenschap SGKSO De Heide

Adres Minderbroedersstraat 11 - 3550 HEUSDEN-ZOLDER

CLB Vrij CLB Midden - Limburg

Adres Saviostraat 39 - 3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-09-2017,19-09-2018,20-09-2017,21-09-2017,22-09-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 22-09-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 27-10-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Henk FORIERS

Teamleden Johanna COEMAN, Etienne GIELEN, Walter VAN DEN BRANDT,
Robert VANDEPUT, Ingrid VAN CAUTER, Fannie TALLIEU

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief bestaat het Sint-Franciscuscollege uit vijf instellingsnummers: 115253, 115261, 115279, 115287 en 115295. De vijf scholen functioneren als een pedagogische geheel. De verslaglegging gebeurt per instellingsnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dient de lezer de vijf verslagen samen te lezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Overige reglementering', 'Kwaliteitsonderzoek' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in de vijf verslagen.

2 SAMENVATTING

Het Sint-Franciscuscollege is gelegen op een ruime, groene campus in Heusden-Zolder. Het studieaanbod omvat in de eerste graad de A-stroom en de B-stroom. In de tweede en derde graad organiseert de school talrijke studierichtingen in het aso. Binnen het bso en tso richt de school enkele studierichtingen in binnen de studiegebieden personenzorg en handel. De school profileert zich als een zorgzame school die via verbondenheid een kwalitatieve leef- en leeromgeving ontwikkelt. De doorlichting toont aan dat het beleid hierin slaagt. De omgangsvormen tussen de leerlingen en het personeel en tussen de leerlingen onderling zijn respectvol. De leerlingen behalen goede resultaten in het vervolgonderwijs. De school is goed ingebed in het lokale leven in Heusden-Zolder en zij gebruikt de diversiteit van de leerlingenpopulatie als een troef.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering respecteert. De systematische zorg voor de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' is een voorbeeld van goede praktijk. Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod.

In de eerste graad zijn de vakken natuurwetenschappen en wetenschappelijk werk in de A-stroom een voorbeeld van goede praktijk. In de B-stroom voldoen de vakken huishoudkunde en maatschappelijke vorming.

In de tweede graad aso voldoen Nederlands, geschiedenis en economie in de onderzochte studierichtingen. In het bso is de specifieke vorming in de studierichting Verzorging-voeding een voorbeeld van goede praktijk. In het tso voldoet het vak Nederlands. Voor informatica in de studierichting Handel zijn er een aantal lacunes.

In de derde graad aso voldoet Engels in de onderzochte studierichtingen. Het vak wiskunde vertoont een aantal tekorten in de pool wiskunde en het vak geschiedenis voldoet niet in de studierichting Humane wetenschappen. In het bso voldoet het vak 'project algemene vakken' aan de verwachtingen van het leerplan. In het tso voldoet wiskunde in Boekhouden-informatica en toegepaste economie in de studierichting Handel. Toegepaste informatica is in de studierichting Informaticabeheer zelfs een voorbeeld van goede praktijk.

Over alle studierichtingen heen krijgen de vakoverschrijdende eindtermen een kwaliteitsvolle invulling via diverse projecten en in de vakken.

Het kwaliteitsonderzoek toont aan dat de school voldoende aandacht besteedt aan de systematische kwaliteitszorg van de processen. De onderwijsinspectie onderzocht de leerbegeleiding en de aanvangsbegeleiding. Beide bleken een voorbeeld van goede praktijk. De school slaagt erin de leerbegeleiding voor alle leerlingen voldoende doelgericht en doeltreffend te maken. Door de goede zorg voor de leerlingen maakt de school haar visie hieromtrent waar. De instromende leraren zijn lovend over de aanvangsbegeleiding. Op deze wijze garandeert het gehele schoolteam dat alle leerlingen maximale ontwikkelingskansen krijgen.

Het algemeen beleid van de school getuigt van een degelijk beleidsvoerend vermogen. De beleidsstructuur is gericht op participatie. De directie communiceert veelvuldig met het personeel, de ouders en de leerlingen. Beslissingen komen steeds in overleg tot stand en het beleid streeft altijd naar een breed draagvlak om onderwijsvernieuwingen door te voeren. Voor bepaalde vakken is de implementatie van de schoolvisie naar de lespraktijk nog een werkpunt.

In het kader van haar kwaliteitszorg verzamelt de school heel wat gegevens. Ze gebruikt deze om de onderwijskwaliteit op een systematische wijze te ontwikkelen. De directie staat open voor externe evaluatie en werkt met heel wat partners samen.

Voor heel wat vakken voldoet de leerplanrealisatie. Slechts voor een aantal is dat nog niet het geval. Het sterke beleidsvoerend vermogen van de schoolleiding en de bereidheid van de leraren om de nodige veranderingen door te voeren, bieden de onderwijsinspectie voldoende garanties dat deze lacunes op korte of middellange termijn zullen zijn weggewerkt. Deze zullen dan ook niet worden opgevolgd. De onderwijsinspectie eindigt de doorlichting bijgevolg met een gunstig advies.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding		huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	Nederlands	
Graad 3 BSO Organisatie-assistentie	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Organisatiehulp	project algemene vakken	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding (leerplan D/2013/7841/061)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is voldoende valide.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het verwerven van de leerplandoelstellingen. Het leerplanconcept dat omschreven is als één pakket met negen algemene doelstellingen, krijgt een kwaliteitsvolle invulling. Het lerarenteam heeft een aantal leerplandoelen functioneel verkaveld over verschillende vakken. Daarnaast biedt het team de onderwijsdoelstellingen geïntegreerd aan via projecten, waardoor het aanbod voldoende horizontale en verticale samenhang vertoont. Via kwaliteitsvolle projecten slaagt de vakgroep erin de doelstellingen maximaal met elkaar te verbinden. De inhoud van de projecten sluit doelgericht aan bij het profiel van de studierichting. De leerplanrealisatie via projecten is een voorbeeld van goede praktijk.

De vakgroep biedt het algemeen doel 'Kwaliteitsbewust handelen' (AD1) doelgericht in relatie tot de andere algemene doelen aan. Zij past hierbij een gelijkgerichte systematiek toe en verbindt deze doelstellingen aan de verschillende leercontexten. De doelstellingen over het communiceren in een 1-1 relatie (AD2) en over werken in een groep (AD3) komen voldoende expliciet aan bod. Het aanbod getuigt van voldoende evenwicht en diepgang. De ondersteunende kennis en vaardigheden voor deze doelen worden doelgericht in samenhang met de inhoud omtrent het pedagogisch handelen (AD5) aangebracht. De leerlingen passen de diverse communicatie- en samenwerkingsmogelijkheden, -middelen en -technieken toe in diverse realistische contexten.

De doelstellingen m.b.t. het 'zorg dragen voor gezondheid en welzijn' (AD4) kennen een systematische benadering, maar het beheersingsniveau is niet altijd afgestemd op het leerplan. Sommige leerinhouden overstijgen de leerplandoelstellingen, waardoor andere vaardigheidsgerichte doelstellingen minder aan bod komen. De toepassing van de algemene doelstellingen AD4 en AD5 kan nog meer geïntegreerd worden in de projecten.

De algemene doelen binnen een welomschreven opdracht 'een maaltijd plannen, voorbereiden en bereiden' (AD6), 'zorg dragen voor lokalen, keuken en leefruimten' (AD7) en 'zorg dragen voor linnen' (AD8) komen via projecten uitgebreid aan bod.

De vakgroep heeft daarbij voldoende aandacht voor de doelstellingen gerelateerd aan maatschappelijke tendensen en aan een gezonde levensstijl. Het lerarenteam levert veel inspanningen om de leerlingen te oriënteren binnen de directe en indirecte zorg met het oog op hun verdere studie- en beroepskeuze (AD9). De vakgroep organiseert hiervoor onder meer studiebezoeken aan diverse settings, zodat de leerlingen doelgericht kennismaken met de wereld van de zorg en de diensten. De focus ligt hierbij zowel op een kennismaking met de doelgroepen, de verschillende vormen van beroepsuitoefening, de bijhorende taken, de nodige competenties en de werkvereisten. De reflectiegesprekken die uitgaan van de vele reflectieoefeningen bieden een duidelijke meerwaarde. Sinds dit schooljaar houden de leerlingen een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) bij waardoor zij nog een beter zicht krijgen op hun sterke punten en werkpunten.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

De indeling van het curriculum en de organisatie van de lesweek zijn niet altijd functioneel voor het realiseren van de onderwijsdoelstellingen. De organisatie van een aantal praktijkcomponenten als éénuursvak belemmert een praktijkgerichte aanpak en een diepgaande benadering van de leerinhouden.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De vakgroep beschikt over voldoende keukens en vaklokalen. De didactische keukens ondersteunen ten volle het leerproces. Voor de realisatie van de andere zorgprocessen beschikt de school over een aantal vaklokalen. De didactische aankleding van de vaklokalen is zeer uiteenlopend. Enkele vaklokalen zijn uitermate leerkrachtig ingericht en stralen het leerplan uit. In andere lokalen ontbreekt elke vorm van vakeigen uitstraling. In alle lokalen is een digitaal schoolbord aanwezig. De school beschikt over voldoende ICT-uitrusting voor de realisatie van de doelstellingen.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk is behoorlijk afgestemd op de leerplandoelstellingen en is voldoende valide. De beoordeling van de praktijkgerichte doelstellingen verloopt gelijkgericht. Voor de verschillende algemene doelen zijn beoordelingscriteria ontwikkeld, die vertrekken vanuit de leerplandoelstellingen. De vakgroep gebruikt deze consequent bij het beoordelen van de vakken en de projecten. Zelfreflectie en peerevaluatie maken integraal deel uit van de evaluatiepraktijk. De leerlingen brengen systematisch hun sterke en zwakke punten in kaart en sturen hun handelen bij. De leerlingen beschikken over de criteria, waardoor de evaluatie voldoende transparant is. Er is aandacht voor proces- en productevaluatie. De reflectiemomenten bieden een duidelijke meerwaarde voor het leerproces. De vakgroep evalueert bepaalde algemene doelen (AD4 en AD5) via toetsen en taken. De toetsvragen zijn vaak kennisgericht. De taken zijn eerder toepassingsgericht en peilen naar inzicht.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren en de leerlingen gaan op een zeer respectvolle manier met elkaar om. In de klassen heerst een aangenaam leer- en leefklimaat.

De didactische aanpak verschilt per leraar. Sommige leraren gebruiken eigentijdse en gevarieerde werkvormen om de dynamiek in de klasgroep op te drijven. Via projectwerking krijgen de leerlingen een actieve rol in het leerproces. De leraren stimuleren probleemoplossend en planmatig werken. De leerlingen werken zeer zelfstandig. Zij informeren zich, zoeken informatie op en werken constructief samen. De reflectiedocumenten en -gesprekken nodigen uit na te denken over de eigen aanpak en taakuitvoering. De leerlingen bepalen zelf geregeld de criteria voor de productevaluatie.

Voor de projecten gebruikt de vakgroep zelfontwikkeld leermateriaal. De projectbundels zijn verzorgd en op maat van de leerlingen.

Sommige leraren maken gebruik van leraargestuurde werkvormen. Dit is vooral het geval wanneer de leraren het leerboek gebruiken als uitgangspunt van de lessen en minder vertrekken vanuit de praktijk. De dynamiek in de lessen neemt hierdoor af.

Geregeld plant de vakgroep extramurale activiteiten die de actualiteitswaarde van het curriculum verhogen en de leerlingen in contact brengen met diverse doelgroepen.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakinhoudelijke deskundigheid en de inzet van het personeel zijn sterke punten. Momenteel vormen de leraren van de tweede graad een aparte vakgroep. De vakgroep werkt samen aan de horizontale leerlijn met het geïntegreerd leerplan als uitgangspunt. Systematisch overleg met de leraren van de eerste graad en de derde graad ontbreekt. Hierdoor beschikt de vakgroep nog niet over efficiënte leerlijnen. Ook een systematische manier om de leerplanrealisatie te bewaken, ontbreekt nog.

De leraren volgen geregeld interne en externe vorming, zowel rond vakinhoudelijke als rond didactische thema's. Enkele leraren maken deel uit van een leernetwerk aangestuurd door de pedagogische begeleidingsdienst.

4.1.1.2 Nederlands in tso tweede graad (leerplan D/2012/7841/001)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is representatief voor de leerplandoelstellingen. Het vertoont voldoende samenhang en het is evenwichtig samengesteld. De evaluatiepraktijk sluit aan bij het onderwijsaanbod en is voldoende transparant.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het onderwijsaanbod beantwoordt aan het door het leerplan verwachte evenwicht tussen de drie grote luiken (taalvaardigheden, taalbeschouwing en de literaire competentie). De vakgroep streeft ernaar deze componenten geïntegreerd aan te reiken. De leraren leggen de klemtoon op het versterken van de taalvaardigheden van de leerlingen, zoals de uitgangspunten bij de eindtermen dit bepalen. De taalbeschouwing vervult meestal een ondersteunende functie voor de taalvaardigheden. De taaltaken bevinden zich op een voldoende hoog verwerkingsniveau. Het aanbod aan tekstsoorten voldoet, maar is niet voldoende gevarieerd. De aandacht voor de varianten binnen het communicatiemodel en het taalregister is beperkt.

De taalbeschouwing komt gespreid over het schooljaar en met voldoende zelfstandige inbreng van de leerlingen aan bod. Spelling en grammatica zijn over het algemeen voldoende geïntegreerd in de taalvaardigheden. De leraren wenden hiervoor de inductieve methode nog wat weinig aan. Leerlingen leren nog te weinig om te reflecteren over taalverschijnselen. De vakgroep hecht veel belang aan de taalcorrectheid en de taalzorg. De leerlingen krijgen tevens gerichte feedback op hun taaltaken. De evaluatiepraktijk staat meestal in nauw verband met het onderwijsleerproces. Het confronteren van de leerlingen met hun eigen taalgebruik en het laten reflecteren op en bijsturen van hun taalgebruik, benut de vakgroep niet steeds doelgericht.

De ontwikkeling van de literaire competenties vertrekt vanuit de tekstervaring en het tekstbestuderend lezen. Een aantal lectuuropdrachten zijn voldoende relevant en ze zijn gekoppeld aan vaardigheidsopdrachten. Een literatuurportfolio biedt de mogelijkheid tot een doelgerichte opvolging. Ook voor het nog meer gericht opvolgen van de ontwikkeling van de taalvaardigheden is er een aanzet tot portfoliowerking.

De leraren hebben oog voor de vakgebonden attitudes. Zo stimuleren ze de leerlingen om Standaardnederlands te spreken en de nodige taalzorg aan de dag te leggen. De beoordeling van een aantal vakattitudes vormt meestal een onderdeel van de evaluatie van de taalvaardigheden.

Binnen de vakgroep verlopen de horizontale samenwerking en de gelijkgerichte afstemming behoorlijk. De verticale afstemming van het onderwijsaanbod en het uitzetten van een meer duidelijke leerlijn over de leerjaren en graden heen, hebben nog groeikansen. De vakgroep gaat nog niet voldoende systematisch na of er voldoende variatie in het aanbod aan tekstsoorten is.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Alle leslokalen beschikken over ICT-ondersteuning, audiovisuele middelen en digitale projectiemogelijkheden. Deze middelen worden regelmatig ingezet voor de ondersteuning van de lespraktijk. De mogelijkheden tot ICT-integratie voor onder meer opzoekwerk, tekstverwerking en digitale oefeningen zijn vooral voorhanden via het elektronische leerplatform van de school. De meeste leslokalen lenen zich voor het inzetten van gevarieerde en activerende werkvormen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Binnen de evaluatiepraktijk streeft de vakgroep een goed evenwicht na tussen de leerplancomponenten. Er zijn afspraken over de toegekende gewichten aan de onderdelen van het evaluatieprogramma. De leerlingen zijn geïnformeerd over de gehanteerde evaluatiecriteria. De puntenverhouding voor de onderdelen van de summatieve toetsen is niet steeds voldoende transparant. De vakgroep benadert de ontwikkeling van de taalvaardigheden nog niet voldoende als een leer -en groeiproces. De evaluatiepraktijk is voldoende representatief voor de eindtermen en de leerplandoelstellingen. De leraren evalueren de taalvaardigheden over het algemeen voldoende frequent. De evaluatie van de taalkundige aspecten staat echter niet voldoende sterk in verbinding met de taalvaardigheden. De opdrachten zijn nog te vaak gesloten, te sterk gericht op reproductie en ze streven niet het vereiste beheersingsniveau na. Bovendien ligt de te behalen ondergrens voor een aantal opdrachten vrij laag. Zowel het hanteren van strategieën als de aandacht voor de vakgebonden attitudes maken deel uit van het evalueren. De leraren beoordelen regelmatig zowel het proces als het product van de taaltaak. Ze passen vormen van zelf- en peerevaluatie toe.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren passen de principes uit het zorgcontinuüm toe. Ze zijn goed geïnformeerd over de aspecten van de brede basiszorg en over de extra ondersteunde maatregelen. De belangrijkste input komt via de begeleidende klassenraad en via het elektronische leerlingvolgsysteem. Ook het in kaart brengen van de talige beginsituatie van de leerlingen biedt mogelijkheden tot begeleiding op maat. Nochtans komt het aanwenden van differentiatie niet sterk tot uiting. Vanaf dit schooljaar tracht de school met vormen van co-teaching de mogelijkheden tot differentiëren sterker onder de aandacht te brengen. Een aantal leraren trachten met hoekenwerk of begeleid zelfstandig leren opdrachten op maat van de leerling aan te reiken. De omgang tussen de leerlingen en de leraren is spontaan en respectvol. Het aangename schoolkader zorgt mee voor een ontspannen en rustige sfeer. De leraren moedigen hun leerlingen aan hun taalvaardigheid te ontwikkelen en hun taalgebruik te verzorgen. Ze integreren regelmatig taalactiverende werkvormen.

Het aanwenden van strategieën krijgt veel aandacht in het leerproces. De leerlingen leren hun opdrachten stapsgewijs uit te voeren. Zowel de voorbereiding als de reflectie achteraf krijgen een duidelijke plaats. De fases van verbeteren en bijsturen blijven soms onderbelicht.

Minder goede resultaten geven aanleiding tot remediëring. De leerlingen krijgen de kans tekorten bij te sturen. De leraren bieden onder meer op het elektronische platform van de school remediërende opdrachten aan. De opvolging krijgt aandacht via het leerlingvolgsysteem en via de rapportering.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De samenwerking binnen de vakgroep verloopt doelgericht. Regelmatig is er overleg over relevante pedagogische en didactische onderwerpen, zowel formeel als informeel. De vakgroep maakt regelmatig gebruik van de mogelijkheden tot navorming.

De leraren werken samen om cursusmateriaal, taken, toetsen en examens op te stellen. Als gevolg van de samensmelting van twee campussen, geeft de vakgroep aan dat het verder verfijnen van de horizontale en verticale afstemming in uitvoering is. Het delen en verspreiden van een aantal goede initiatieven krijgt ook meer kansen, onder meer via de co-teaching.

De vakgroep gebruikt enkele instrumenten voor het onderhouden en bewaken van de interne kwaliteitszorg. Ze staat tevens open voor externe feedback. Ze maakt daarnaast gebruik van de mogelijkheid tot ondersteuning door de pedagogische begeleiding.

4.1.1.3 Project algemene vakken (PAV) in bso derde graad (leerplannen D/2012/7841/026 en D/2014/7841/034)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is vrij volledig en vrij evenwichtig samengesteld. De evaluatiepraktijk is transparant en overwegend representatief voor de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod is vrij volledig samengesteld. De vakgroep waakt erover dat alle leerplandoelstellingen aan bod komen binnen een gevarieerd kader. Het aanbod bestaat grotendeels uit thematisch uitgewerkte onderwerpen, aangevuld met een aantal opdrachten rond taal en communicatie, actualiteit en enkele kleine projecten. Vanuit de opzet naar een meer zelfstandige aanpak door de leerlingen, staat in het derde leerjaar de projectmatige aanpak sterker centraal. De meeste thema's en onderwerpen zijn relevant en functioneel van opzet. Een aantal opdrachten zijn gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid van de leerlingen. Het aantal behandelde onderwerpen en thema's is vrij beperkt. Hierdoor krijgt het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid van de leerlingen niet voldoende invalshoeken. Sommige bundels doen te weinig een beroep op de eigen inbreng van de leerlingen. De groeps- of zelfstandige verwerking van de opdrachten krijgt meer aandacht in het derde leerjaar.

De leerplandoelstellingen komen vrij evenwichtig en met voldoende samenhang aan bod. De informatieverwerving- en verwerking staat vaak in verbinding met de ontwikkeling van de taalvaardigheden. Het inpikken op de actualiteit biedt mogelijkheden om het tijd- en ruimtebewustzijn aan te scherpen. De rekenvaardigheden komen regelmatig aan bod, maar zijn nog niet voldoende geïntegreerd opgenomen. Enkele intra- en extramurale activiteiten bieden een zinvol en aanvullend aanbod. Vakoverstijgend sluiten enkele projecten aan bij het gekozen beroepenveld van de leerlingen, wat de bruikbaarheid en de functionaliteit van het aanbod verhoogt.

In het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad is globaal genomen de resultaatgerichtheid van de opgedragen taken en opdrachten niet voldoende sterk aanwezig. De leerlingen leren nog niet voldoende hun leerproces in handen te nemen en hun verantwoordelijkheid hierin op te nemen. De eindtermen rond organisatiebekwaamheid blijven eveneens wat onderbenut. Onder meer hierdoor missen de leerlingen kansen individueel of in groep opdrachten en taken zelfstandig te plannen, te organiseren, uit te voeren, te evalueren en indien nodig bij te sturen. In het derde leerjaar staat het probleemoplossend denken en de zelfstandige verwerking door de leerlingen meer centraal.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Binnen haar onderwijsorganisatie houdt de school rekening met een aantal elementen, zoals de samenstelling en de grootte van de leerlingengroepen. Ze tracht hiermee positieve impulsen te bieden voor het coachen van de leerlingen en voor het hanteren van interactieve werkvormen. Soms richt de school een graadklas in binnen eenzelfde studierichting. In dergelijke klas is het niet gemakkelijk om een verticale groeilijn te realiseren. Daarnaast spelen de leraren niet voldoende in op het aanreiken van de nodige differentiatie tussen de beide leerjaren.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële uitrusting voldoet in ruime mate. In de goed uitgeruste vaklokalen zijn onder meer ICT, multimedia en dataprojectie aanwezig. Voor het bevorderen van de ICT-geletterdheid is voldoende gelegenheid. De leerlingen kunnen daarnaast gebruikmaken van naslagwerken en ondersteunende leermiddelen. De leraren benutten frequent de mogelijkheden tot ICT-integratie.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De taken, opdrachten en toetsen geven over het algemeen een goed beeld van de realisatie van de leerplandoelstellingen. De leerlingen zijn goed geïnformeerd over de wijze waarop de evaluatie gebeurt en over de gehanteerde evaluatiecriteria. De meeste evaluatieopdrachten zijn gericht op vaardigheden en functionele kennis. De punten zijn voor de leerlingen en de ouders beschikbaar via het elektronische leerplatform, zodat zij de resultaten kunnen opvolgen. De leerlingen krijgen gerichte feedback en regelmatig de mogelijkheid tot reflectie aangereikt. De fases van bijsturing en correctie krijgen nog niet voldoende ruimte. De beoordeling van de vakgebonden attitudes heeft een duidelijke plaats in het curriculum. Ook het inzetten van strategieën en het realisatieproces behoren regelmatig tot de evaluatiecriteria. De leraren moedigen hun leerlingen aan tot zelf- en peerevaluatie, wat het opnemen van hun leerverantwoordelijkheid stimuleert.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren hanteren de principes van de brede zorg voor alle leerlingen. Voor leerlingen met bijzondere noden zijn voldoende ondersteunende mogelijkheden tot verhoogde zorg aanwezig. De leraren gebruiken het leerlingvolgsysteem intensief om informatie te delen en de leerlingen alle kansen tot begeleiding te bieden. De vakgroep brengt bij de start van het schooljaar een aantal competenties van de leerlingen in kaart. De leraren benutten nog niet voldoende de mogelijkheden om met de ingewonnen gegevens in te spelen op de individuele noden en om een leertraject op maat uit te tekenen. Met het invoeren van werkvormen in co-teaching, krijgen remediëring en differentiatie vanaf dit schooljaar meer kansen. Voor het uitvoeren van een aantal opdrachten leren de leerlingen gebruik te maken van stappenplannen en leerstrategieën. De leerlingen krijgen voldoende feedback op hun leerprestaties.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De vakgroep gaat regelmatig in overleg, zowel formeel als informeel. De leraren werken samen voor het ontwikkelen van cursus- en evaluatiemateriaal. Hun betrokkenheid en inzet liggen hoog. Indien nodig doet de vakgroep een beroep op ondersteuning door de pedagogische begeleiding. Ze staat tevens open voor externe evaluatie. De werkpunten uit het vorige doorlichtingsverslag van 2008 vormden aanleiding om de kwaliteit van het curriculum in belangrijke mate te verbeteren.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school onderzoekt en bewaakt op systematische wijze de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer-, leef- en werkomgeving. Daardoor kent ze de tekorten en kan ze op gepaste wijze ingrijpen.

Op administratief vlak is de school perfect in orde. De wijze waarop de preventieadviseur voor de organisatie van het beleid voor deze erkenningsvoorwaarde zorgt, is een voorbeeld van goede praktijk. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn gebudgetteerd, gestructureerd en dynamisch opgesteld. Ze houden rekening met de risicoanalyses, de vaststellingen van de externe dienst en de controle- en keuringsverslagen van derden. Het Comité Preventie en Bescherming op het Werk is reglementair samengesteld en vergadert op regelmatige basis. De opdrachten van de interne preventiedienst, die alleen uit de preventieadviseur bestaat, staan duidelijk vermeld in het identificatiedocument, alsook de taakverdeling tussen de interne en externe preventiedienst. Voor de personeelsleden staan de noodzakelijke informatie en richtlijnen over preventie en veiligheid in de onthaalbrochure 'Veiligheid en welzijn op school', alsook op het elektronische platform. Uit de jaarlijkse evacuatieoefeningen blijkt dat zij in geval van brand, de procedure voor de evacuatie van de gebouwen goed kennen. Ook andere voorschriften, waaronder de ongevalprocedure en de bestelprocedure zijn voldoende gekend.

De preventieadviseur volgt de fysische toestand van de campus nauwgezet op. Herstellingen worden zo snel als mogelijk uitgevoerd. Gebreken die de school niet meteen kan verhelpen, neemt ze op in het globaal preventieplan en/of het jaarlijks actieplan. Uit de rondgang tijdens de doorlichting is gebleken dat er nergens structurele problemen zijn, noch op het vlak van veiligheid als op het vlak van gezondheid en hygiëne. De school beschikt over de nodige onderhoudscontracten en een preventief onderhoudsprogramma dat het onderhoudspersoneel met veel zorg uitvoert.

Vanwege de degelijke organisatie van het beleid voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving, de systematiek waarmee de school gebreken opspoorde en wegwerkte en de aandacht voor proactieve acties, krijgt de school voor deze erkenningsvoorwaarde een gunstig advies.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekieren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Aanvangsbegeleiding

- Doelgerichtheid** De directie heeft een duidelijke visie op de aanvangsbegeleiding. Deze past in de globale visie op het personeelsbeleid en het professionaliseringsplan. Het beleid gaat tijdens de sollicitatiegesprekken doelgericht op zoek naar competente leraren met het gepaste bekwaamheidsbewijs die bovendien diversiteit en samenwerking belangrijk vinden.
- De school investeert doelgericht in de collegiale en professionele begeleiding van de nieuwe leraren. Ze formuleert duidelijke verwachtingen met betrekking tot het vakkenonderwijs, de leerlingenbegeleiding en het engagement in schoolgebonden activiteiten. Ze vindt het belangrijk dat in een sfeer van vertrouwen alle kansen geboden worden om het collegiaal en professioneel functioneren te laten groeien. Nieuwe leraren krijgen tijd om hun weg te zoeken binnen de school.
- Ondersteuning** De ondersteuning van de startende leraren is kwaliteitsvol uitgewerkt. Eind augustus organiseren de mentoren en de directie een speciale infosessie. Hierbij krijgen de nieuwe leraren naast de schoolvisie alle mogelijke informatie die van belang is voor een vlotte start in de nieuwe school. De onthaalbrochure dient als naslagwerk. De school staat ook garant voor een correcte en vlotte afhandeling van het personeelsdossier. Naast praktische en organisatorische aandachtspunten omvat het begeleidingstraject basiselementen van het leraarschap zoals klasmanagement, begeleiding en evaluatie van leerlingen, uitleg over het gebruik van het elektronische platform en contacten met ouders. De vakgroepen reiken specifieke ondersteuning aan. Ook rond de vakdidactische ondersteuning door de vakgroep bestaan afspraken. Jaarvorderingsplannen en lesmateriaal worden ter beschikking gesteld van de nieuwkomers. De leraren staan open voor collegiale visitaties.
- Uit gesprekken met recent gestarte leraren blijkt dat er veel informele en aangename contacten zijn in de leraarskamer. De sfeer in het lerarenteam is positief en uitnodigend, waardoor nieuwkomers zich welkom voelen en kansen krijgen om nieuwe ideeën te ontplooien binnen de vakgroepen.

- Doeltreffendheid** Tijdens het begeleidingstraject is er aandacht voor de effecten via lesbezoeken en daaraan gekoppelde nabesprekingen met de mentoren. Hun feedback is steeds constructief en ontwikkelingsgericht. De begeleiding van de nieuwe collega's verloopt gescheiden van de evaluatie door de directie na een functioneringsgesprek. De mentoren evalueren jaarlijks hun werking. Op die manier krijgt de school duidelijk zicht op de effecten van de aanvangsbegeleiding en de mogelijke tekorten in het traject. De resultaten van de bevragingen worden gebruikt om individuele begeleidingstrajecten op te stellen en het stappenplan bij te sturen. De enquête bij de starters toont dat ze de aanvangsbegeleiding als zeer doeltreffend ervaren. Dankzij het goede onthaal en de fijne sfeer tussen de collega's, voelen nieuwkomers zich extra gemotiveerd om zich in te zetten voor de school en voor de leerlingen. De school creëert zo een veilige omgeving om eventuele problemen met klassen of met leerlingen tijdig bespreekbaar te maken met de mentor en met de collega's.
- Ontwikkeling** Intervisiemomenten worden jaarlijks georganiseerd en vormen de kern van de ontwikkelingsgerichte aanpak. De mentoren verruimen hun deskundigheid via externe opleidingen of nascholingen. Ook de samenwerking met de lerarenopleiding en de universiteit zorgt voor een permanente professionalisering. Ondanks de relatief hoge taakbelasting nemen de mentoren een aantal ontwikkelingsinitiatieven waardoor het mentoraat waar nodig wordt aangepast aan de noden van de school.

5.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De leerlingenbegeleiding, waaronder ook de leerbegeleiding, kadert binnen het opvoedingsproject en de zorgvisie van de school. De school verbindt de leerbegeleiding expliciet aan de vakoverschrijdende eindtermen, de loopbaanbegeleiding, de socio-emotionele begeleiding, het talenbeleid, het gelijkenkansenbeleid en de aanvangsbegeleiding. De school wil de leerlingen begeleiden en ondersteunen in een sfeer van wederzijds respect en verbondenheid. Zij ziet de leerbegeleiding als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van leerlingen, leraren, ouders en CLB. Hiervoor neemt de school tal van concrete en doelgerichte initiatieven en organiseert zij diverse projecten. De verschillende acties vormen een samenhangend leer- en zorgsysteem. De directie en de leerlingenbegeleiders sturen het geheel doelgericht aan. De school beoogt in haar leerbegeleiding alle leerlingen maximale kansen te geven om de beste versie van zichzelf te worden. Dit betekent dat de leerbegeleiding op maat van de leerling gebeurt. De school heeft een goed zicht op de leerlingenprofielen. De leerlingenbegeleiders gebruiken hiervoor de informatie vanuit het intakegesprek of de aangeleverde data door de vorige school, de ouders en het CLB. Zij brengen de individuele behoeften in kaart en concretiseren deze in zorgkaarten. De school heeft hierbij oog voor de talenten en de competenties van elke leerling. Ook van de neveninstromers brengt zij de behoeften systematisch in kaart.

Alle relevante informatie wordt in het leerlingvolgsysteem geregistreerd en gedeeld met de leraren op basis van het principe 'need to know'. De leerlingen met specifieke leerstoornissen kunnen rekenen op extra ondersteuning en indien nodig werkt de school een aangepast individueel traject uit.

De school communiceert helder over de beleidsverwachtingen met alle betrokkenen. Ze rekent op een goede samenwerking tussen alle partijen en ziet leerbegeleiding als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van elke partner (leerlingen, leraren, ouders en CLB).

Ondersteuning

De school beschouwt het begeleiden van het leerproces van de leerlingen als een prioriteit en onderneemt hiertoe diverse initiatieven. De school biedt de noodzakelijke structurele, organisatorische en inhoudelijke ondersteuning aan. Zij organiseert heel wat preventieve en curatieve acties die geïntegreerd zijn in de vakken, in het lessenrooster of aansluitend bij de lesdag. De acties hebben enerzijds betrekking op 'leren leren', bijsturing van taalproblemen, gedifferentieerde remediëring en uitbreiding of verdieping voor verschillende vakken naargelang de behoeften. Anderzijds faciliteert de school de onderwijspraktijk door tal van maatregelen die leraren toelaten samen te werken aan een krachtige leeromgeving.

Op het vlak van de brede basiszorg spelen vooral de vak- en klasleraren een belangrijke rol. De school vertrouwt hiervoor op de professionaliteit van de individuele leraar. Op de klassenraad maken de leraren afspraken voor een begeleiding op basis van de beschikbare informatie. Leerlingen met studieproblemen kunnen rekenen op gepaste individuele of klassikale remediëring. Bij blijvende problemen biedt de school de leerlingen remediëringstrajecten. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn er begeleidingsplannen beschikbaar. De leerlingen met ernstige leerstoornissen krijgen ondersteuning vanuit het team leerlingenbegeleiders dat nauw samenwerkt met het CLB. Zij treden op de voorgrond wanneer er sprake is van specifieke problemen op studievlak of bij socio-emotionele problemen. De begeleiders zijn gemakkelijk toegankelijk, zowel voor de leerlingen als voor de leraren. Voor alle acties in het kader van de leerlingenbegeleiding kunnen de leraren rekenen op de deskundige ondersteuning van het team van leerlingenbegeleiders. Elke leerlingenbegeleider heeft een specifieke taakinvulling en beschikt over zeer uiteenlopende expertise. Daarnaast organiseert en stimuleert de school het schoolteam voor gerichte professionalisering rond leerbegeleiding.

Via verschillende kanalen communiceert de school de initiatieven en verwachtingen over de leer- en leerlingbegeleiding. Een elektronisch leerlingvolgsysteem centraliseert alle gegevens in de individuele leerlingendossiers. De directies, de leerlingenbegeleiders en de leraren kunnen het systeem aanvullen en raadplegen. Daarnaast hanteert de school soepele procedures om bijkomende momenten te plannen bij ernstige signalen. De school besteedt veel aandacht aan de communicatie met de ouders.

Doeltreffendheid De school benadrukt de preventieve kant van de leerbegeleiding. Acties, zoals co-teaching, co-creatie en ‘samen leren’ bieden de leraren mogelijkheden uitdagende en gevarieerde leervormen te gebruiken, te differentiëren en gestructureerd studiemateriaal te gebruiken. De school stimuleert het geven van ontwikkelingsgerichte feedback. Zij moedigt sterk de zelfreflectie aan. Positief hierbij is dat ook de ouders betrokken zijn. Toch blijkt de aandacht voor ‘leren leren’ in de preventieve begeleiding vakafhankelijk te verschillen. Het gebruik van uitdagende en gevarieerde werkvormen, het bieden van kansen tot zelfstandig leren, het hanteren van differentiatievormen en het aanbieden van gestructureerd studiemateriaal verschilt per leraar en per vakgroep. Zelfreflectie en zelfevaluatie vinden wel geleidelijk de weg naar de klaspraktijk, maar het systematisch opvolgen ervan is nog een werkpunt. Het leerlingvolgsysteem wordt in toenemende mate aangewend om de leerlingengegevens en begeleidingsinitiatieven te communiceren, de klassenraden voor te bereiden en de begeleiding te delegeren en te registreren. De school communiceert nauwgezet met de ouders over de leervorderingen en de ondersteuningsacties. Zij vraagt van de ouders hierover concrete engagementen. De communicatie over de leerbegeleiding tussen de school, ouders en leerlingen verloopt laagdrempelig. De directie neemt voldoende initiatieven om haar beleid rond leerlingenbegeleiding op te volgen. Zij is zich ervan bewust dat de kwaliteit van de leerbegeleiding afhankelijk is van de inzet van alle leraren. Zij investeert in de ondersteuning van de vakgroepen en vakverantwoordelijken om de leerbegeleiding structureel in te bedden in het leerproces. Het team leerlingenbegeleiders stelt haar werking bij aan de hand van de resultaten van de intervisiemomenten met o.a. de directie en de leraren en op basis van bevragingen van de leerlingen. De school verzamelt data, zowel uit interne en externe bronnen, om het rendement van haar onderwijs na te gaan. Via de databank ‘Mijn onderwijs’ van de Vlaamse overheid brengt zij een aantal input- en outputfactoren in kaart. Eigen onderzoek levert gegevens op over o.a. leerprestaties, attestering, leerlingenstromen en schoolverlaters. De verwerking van al deze gegevens leidt tot verbeteracties op het vlak van de leerbegeleiding. De school gaat bewust om met de talige en culturele diversiteit van de leerlingengroep. Zij brengt de talige beginsituatie en de taalvaardigheid van de leerlingen in kaart. Het verhogen van de onderwijskansen van alle leerlingen vormt het uitgangspunt voor het uittekenen van het talenbeleid. Vanuit het principe dat elke leraar een leraar taal is, neemt de werkgroep talenbeleid talrijke initiatieven om de leraren en de vakgroepen te sensibiliseren. Daarnaast reikt deze werkgroep frequent middelen aan om het talenbeleid in concrete acties om te zetten op de klasvloer. De school streeft ernaar een scherper zicht te krijgen op de noden rond de talige ondersteuning. Ze zet tevens in op het versterken van een krachtige, talige leeromgeving en een taalgericht onderwijs. Een jaarlijkse evaluatie en bijsturing van het talenbeleid zorgen voor een dynamische en ontwikkelingsgerichte benadering ervan.

Ontwikkeling De aandacht voor kwaliteitsbewaking en -verbetering leidt tot een vernieuwde aanpak van de leerbegeleiding. De school staat open voor nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke verwachtingen. Zij laat zich ook inspireren door wetenschappelijke inzichten. Hiervoor werkt zij nauw samen met externe organisaties. De directie en het team leerlingenbegeleiders volgen geregeld vormingen onder meer over het voeren van herstelgerichte gesprekken. Maar ook de leraren krijgen voldoende kansen zich hierin te professionaliseren. Momenteel zet de school sterk in op het stimuleren van binnenklasdifferentiatie en het geven van groeigerichte feedback, waardoor de leerlingen maximale groeikansen krijgen. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat het effect hiervan in enkele vakgroepen al merkbaar is, in andere nog niet. De school erkent deze verschillen en blijft daarom doelgericht inzetten op de coaching en de interne en externe professionalisering van het schoolteam.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Een geëngageerd beleidsteam van zes directeurs leidt het pedagogische geheel. De taakverdeling is transparant en functioneel. De directieleden werken nauw samen en er is veelvuldig structureel overleg. Hierdoor is de gelijkgerichtheid binnen het team groot. Een uitgebreid middenkader vertaalt het beleid naar de dagelijkse werking. De directie kiest er bewust voor om de coördinatoren en de andere beleidsmedewerkers, naast hun ondersteunende taak, ook deels een lesopdracht te laten opnemen. Op deze wijze garandeert de directie de verankering van de beleidsbeslissingen in de dagelijkse werking en in de lespraktijk.

Sedert vorig schooljaar zijn alle administratieve scholen gevestigd op dezelfde campus. Mede hierdoor hertekende de school de beleidsstructuren. Drie pedagogische directeurs sturen vanaf dit schooljaar elk een graad aan. Zij worden bijgestaan door een personeelsdirecteur, die onder andere administratieve taken opneemt en een directeur, verantwoordelijk voor het financiële en logistieke beleid. De algemene directeur coördineert het directieteam en zet de beleidsbakens uit. Niettegenstaande de school heel veel leerlingen en personeelsleden telt, is de organisatie eenvoudig en transparant.

De schoolleiding slaagt erin een aangename werksfeer te creëren. Zij besteedt veel aandacht aan de ontwikkeling van een krachtige leer- en werkomgeving, bijvoorbeeld door de uitbouw van een indrukwekkend ICT-park. Het beleid neemt ook diverse initiatieven om het personeel te ondersteunen. Heel wat personeelsleden zetten zich bovendien in om de leer- en leefomgeving voor de leerlingen te optimaliseren. Op de school zijn er talrijke werkgroepen actief. Elk personeelslid is lid van tenminste een van deze groepen. De communicatie naar de personeelsleden verloopt vlot. De school organiseert bovendien een uitgebreide waaier aan buitenschoolse activiteiten, projecten en seminars. Op deze wijze worden de competenties en interesses van de individuele leraar gebruikt om het curriculum te versterken en om de motivatie bij het personeel te verhogen. De schoolleiding ondersteunt en moedigt de ontwikkeling van vernieuwende ideeën en initiatieven sterk aan.

Mede door de recente groei van de school zijn er heel wat nieuwe leraren. Een aantal personeelsleden krijgt daardoor bovendien een vernieuwde lesopdracht. De laatste schooljaren waren er nogal wat opdrachtenwissels. Het blijven motiveren van alle personeelsleden is een aandachtspunt voor het beleid. Een enquête bij het personeel geeft aan dat de leraren een nood aan rust en evenwicht ervaren. De directie is zich hiervan terdege bewust en rolt een actieplan uit.

De directeur ziet de aansturing en ondersteuning van het personeel en het werken aan kwaliteitsvol onderwijs als beleidsprioriteiten. Tijdens het huidige schooljaar vertaalt zich dit concreet in aandacht voor doelgerichte en kwaliteitsvolle feedback, voor interne differentiatie en voor het uitzetten van verticale leerlijnen. Vooral voor de laatste twee aspecten staan heel wat vakgroepen nog aan het begin van een ontwikkelingstraject. Er zijn in de praktijk duidelijke verschillen per graad en per leraar. Het beleid kent deze werkpunten en ondersteunt waar nodig.

Voor elke functie is een duidelijk profiel uitgeschreven, conform de afspraken binnen de scholengemeenschap. De voorbije schooljaren voerde de directie met de meeste personeelsleden een functioneringsgesprek. Zelfreflectie is hiervoor de basis. Op het elektronische platform van de school vinden de leraren een aantal modellen om deze reflectie vorm te geven. Het beleid gaf prioriteit aan de grote groep nieuwe leraren. Deze gesprekken zijn het sluitstuk van een zeer kwaliteitsvolle aanvangsbegeleiding. De directie maakt voldoende tijd vrij om de nieuwe leraren op te volgen of te ondersteunen. De leraren appreciëren de stimulansen vanwege het beleid.

Visieontwikkeling

De directie ontwikkelde een duidelijke visie op kwaliteitsvol onderwijs en vertaalde deze in een dynamisch schoolwerkplan. De visie kwam participatief tot stand en de werking van de school wordt jaarlijks aan de beoogde doelen getoetst. Kleinschaligheid, verbondenheid en een kwalitatieve leeromgeving met de nodige ondersteuning vormen de speerpunten van de schoolvisie. De kleinschaligheid vertaalt zich in de vernieuwde werking per graad. Ondanks de schaalgrootte van de pedagogische entiteit volgt het team elke leerling nauwkeurig op. Er is een groot wederzijds respect tussen leerlingen en leraren en tussen de leerlingen onderling. Verbondenheid uit zich in de aandacht voor herstelgericht werken, in de intense samenwerking met allerhande verenigingen, scholen, instellingen en met de verschillende gemeenschappen in Heusden-Zolder. De positieve wijze waarop de school omgaat met diversiteit is een voorbeeld van goede praktijk. Het onderzoek leerbegeleiding toont aan dat ook de derde pijler een kwaliteitsvolle invulling krijgt. De school streeft naar een evenwicht tussen excelleren en het bieden van de nodige ondersteuning. De resultaten in het vervolgonderwijs tonen aan dat de school hier over het algemeen in slaagt. Vele leerlingen stromen door naar een professionele of een academische bacheloropleiding. Zowel de participatiegraad als het studiesucces is hoog. De cijfers sporen met of zijn hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

De school werkt nauw samen met de basisscholen in de buurt. Het beleid tracht de pedagogische aanpak in de eerste graad en deze van het basisonderwijs op elkaar af te stemmen. Deze werking is één van de vele voorbeelden waarbij de school haar visie in de praktijk vertaalt naar concrete acties om de leerling zoveel mogelijk kansen te bieden om 'te groeien tot de beste versie van zichzelf'.

Vele leerlingen hebben een anderstalige achtergrond. De directie tracht de meertaligheid veeleer als een troef uit te spelen. Er zijn heel wat initiatieven in het kader van de meertaligheid en de taalontwikkeling. De school besteedt de nodige aandacht aan zowel taalsterke als taalzwakke leerlingen en werkt hiervoor samen met externe organisaties.

Besluitvorming De schoolleiding voert een participatief beleid. Het schoolteam, de leerlingen en de ouders worden actief bij de werking betrokken. Alle verplichte participatieorganen spelen hun decretale rol. Daarnaast bestaan er heel wat werkgroepen waarin de directie, veelal via thematisch overleg, inspraak garandeert. De meeste aspecten van de schoolwerking worden via regelmatige vergaderingen bijgestuurd en geactualiseerd. De wijze waarop de leerlingen en ouders inspraak hebben in de actualisatie van het schoolreglement, is slechts één van de vele goede praktijkvoorbeelden. Met zowel ouders als leerlingen is er regelmatig structureel overleg.

De vakgroepen vormen de ankers van het pedagogische beleid. Twee keer per schooljaar worden de vakverantwoordelijken uitgenodigd om de doelstellingen van het schooljaar met de directie te bespreken. Via het elektronische platform van de school volgen de pedagogische directeurs de vakgroepen op. Op deze wijze wil het beleid de pedagogische visie laten doorsijpelen naar de klasvloer. Dit lukt op dit ogenblik nog niet voor alle vakken en graden.

Op de wekelijkse directievergadering bespreken de directeurs de dagelijkse werking van de school. De pedagogische cel vergadert driewekelijks. In dit overleg staat onder andere de samenhang tussen de graden en de aansturing van de werkgroepen centraal. Tijdens de trimestriële denkdagen overlegt de directie met de coördinatoren. De cel 'leren en lesgeven' bespreekt dan weer jaarlijks een thema dat het beleid als prioriteit naar voor schuift. Dit schooljaar is differentiatie het onderwerp.

De school gebruikt verschillende kanalen om beleidsbeslissingen en andere informatie naar het personeel, de leerlingen en de ouders te communiceren. Het elektronische platform en de elektronische borden spelen hierbij een steeds belangrijkere rol. De school investeerde de laatste schooljaren dan ook in een sterk uitgebouwd en stabiel ICT-netwerk. Ook op het pedagogische vlak heeft dit een duidelijke meerwaarde.

Kwaliteitszorg De school draagt kwaliteit hoog in het vaandel. De initiatieven voor kwaliteitsontwikkeling zijn legio. Het beleid verzamelt heel wat data over zowat alle facetten van de schoolwerking. Deze data zijn zowel kwantitatief (bijv. over de attestering) als kwalitatief (bijv. door de periodieke enquêtes bij ouders, leerlingen en personeel). De directie analyseert nauwgezet de gegevens en neemt hiervoor regelmatig externe consultants onder de arm. Deze analyses resulteerden de voorbije schooljaren reeds in diverse bijsturingen in de processen, in de onderwijsorganisatie of in het aangeboden curriculum. De wijze waarop het beleid gegevens verzamelt en analyseert is een voorbeeld van goede praktijk.

Voor de concrete uitwerking van het pedagogische beleid vertrouwt de directie op de vakgroepen. Deze krijgen belangrijke beleidsondersteunende verantwoordelijkheden toegewezen. Zij staan onder andere in voor het bewaken van het aanbod van de leerplandoelstellingen en de eindtermen en het bewaken van de validiteit van de evaluatie. De vakgroepwerking is voor een aantal vakken te weinig efficiënt georganiseerd om deze kerntaken doeltreffend op te nemen. In het erkenningsonderzoek blijkt dat niet alle leraren het leerplan als uitgangspunt nemen, waardoor er grote kwaliteitsverschillen ontstaan. De vakgroepen (die voornamelijk per graad zijn georganiseerd) ontwikkelen zich met verschillende snelheden. De afstemming van het aanbod en vooral de evaluatie op de leerplandoelstellingen vormt voor bepaalde vakgroepen een dringend aandachtspunt. Het beleid kent vele van deze werkpunten en nam reeds een aantal initiatieven ter ondersteuning van de vakgroepen. De pedagogische begeleiding werd uitgenodigd (soms op initiatief van de vakgroep zelf) en er werd werk gemaakt van leerplanstudie. De doorlichting toont aan dat dit door een aantal vakgroepen onvoldoende doeltreffend gebeurde.

Tijdens het zogenaamde breuklijnenonderzoek ging het beleid de verticale samenhang voor de verschillende vakken na. De vaststellingen worden dit schooljaar gelinkt aan de resultaten in het vervolgonderwijs. Het onderzoek leverde voor bepaalde vakken een aantal duidelijke breuklijnen op. De vakgroepen bespraken deze resultaten, maar dit resulteerde nog niet altijd in de nodige bijstellingen. Het breuklijnenonderzoek steunt bovendien op evaluatiegegevens die niet voor elk vak voldoende geënt zijn op de verwachtingen van het leerplan. De bijsturing van de evaluatiepraktijk is een noodzakelijke eerste stap om de leerjaren en graden op elkaar af te stemmen.

De school neemt diverse initiatieven, gericht op kwaliteitszorg. Via de zogenaamde vlinderuren in de eerste graad en het SAM-project (samen leren) in de tweede graad stimuleert het beleid de samenwerking tussen de leraren en moedigt zij de kwaliteitszorg in de lessen aan. Ook in de derde graad zet zij in op co-creatie. De directie ondersteunt deze co-teaching niet alleen organisatorisch maar ook op pedagogisch vlak. Een aantal schooljaren geleden bracht een afvaardiging van de school een bezoek aan een partnerschool in Wales, die reeds expertise hierrond had opgebouwd. De vlinderuren dienen zowel een remediërend als een verdiepend doel.

De wijze waarop de school gestaag werkt aan kwaliteitsontwikkeling is een voorbeeld van goede praktijk. De veelvuldige reflectiemomenten resulteren op dit ogenblik nog niet altijd in de bijsturing van de lespraktijk. Door het stellen van doordachte prioriteiten het kwaliteitsdenken doeltreffend laten doorsijpelen naar de klasvloer is de uitdaging voor het pedagogische beleid.

Deliberatie Voor heel wat vakken voldoet de leerplanrealisatie. Slechts voor een aantal is dat nog niet het geval. Het sterke beleidsvoerend vermogen van de schoolleiding biedt de onderwijsinspectie voldoende garanties dat deze lacunes op korte of middellange termijn zullen zijn weggewerkt. Deze zullen dan ook niet worden opgevolgd.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie via de projecten in bso tweede graad in de studierichting Verzorging-voeding.
- Het doelbewust nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De aanpassing van de infrastructuur en de ICT-uitrusting aan de hedendaagse noden voor kwaliteitsvol onderwijs.
- De systematische zorg voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leef-, leer- en werkomgeving.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding.
- De aanvangsbegeleiding.
- De initiatieven in het kader van brede vorming.
- De positieve benadering van de diversiteit.
- Het leerlingvriendelijke klimaat met een respectvolle omgang tussen leerlingen en personeel.
- De opvolging van en de zorg voor de leerlingen conform de visie van de school.
- De inzet en het engagement van het schoolteam om aan alle leerlingen maximale kansen te geven.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doordachte en uitdagende onderwijsaanbod.
- De ontwikkeling van een krachtige leer- en leefomgeving.
- De transparante beleidsstructuur gericht op participatie.
- De actieve participatie van ouders, leerlingen en leraren aan het beleid van de school.
- De open communicatie en de toegankelijkheid van de schoolleiding.
- Het innovatieve leiderschap.
- Het verzamelen en het analyseren van data met het oog op kwaliteitsontwikkeling.
- De systematische kwaliteitszorg.
- De samenwerking met externe organisaties.
- De openheid voor externe evaluatie.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het afstemmen van het aanbod en de evaluatie op de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inhoudelijke diepgang van de vakgroepwerking.

Wat betreft het algemeen beleid

- De pedagogische visie doeltreffend vertalen naar de klaspraktijk.
- Het blijven motiveren van alle personeelsleden.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Henk FORIERS de inspecteur-verslaggever	Conny WITTERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	